

som kun har en ganske ringe erhvervsevne i behold, ydes højeste pensionsstørrelse, til personer, hvis erhvervsevne er nedsat i mindre grad, men dog med omkring $\frac{2}{3}$, ydes mellemste pensionsstørrelse, og til personer, hvis erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, ydes laveste pensionsstørrelse. Ydelser kan efter forslaget oppebæres af personer mellem 15 og 67 år, højeste invalidepension dog tidligst fra det fyldte 18. år. Ved det fyldte 67. år sker overgang til folkepension. Pension kan efter det fyldte 60. år kun tilkendes i klare tilfælde af svær invaliditet og kun med mellemste pension.

Forslaget bygger i øvrigt på en opdeling af pensionen i *grundbeløb* og *invaliditetsbeløb samt beløb for erhvervsudygtighed*. Grundbeløbet svarer fuldt ud til folke- og enkepensionens grundbeløb (f. t. 5.064 kr. for enlige og 7.656 kr. for ægtepar, når begge ægtefæller er berettiget). Såvel invaliditetsbeløb som beløb for erhvervsudygtighed ydes med halvdelen af grundbeløbet (2.532 kr. for enlige og 3.828 kr. for ægtepar, når begge ægtefæller er berettiget).

Den *højeste invalidepension* består — eksklusiv tillæg — af grundbeløb og invaliditetsbeløb samt beløb for erhvervsudygtighed, d. v. s. i alt 10.128 kr. for enlige samt 15.312 kr. for ægtepar, når begge ægtefæller er berettigede. Den *mellemste invalidepension* består af grundbeløb og invaliditetsbeløb, d. v. s. i alt 7.596 kr. for enlige og 11.484 kr. for ægtepar, når begge ægtefæller er berettigede. Den *laveste invalidepension* består af halvt grundbeløb og halvt invaliditetsbeløb, d. v. s. i alt 3.804 kr. for enlige og 5.748 kr. for ægtepar, når begge ægtefæller er berettigede. Til disse pensionsbeløb ydes bistands- og plejetillæg samt i øvrigt de tillæg som tilsvarende ydes til folkepensionen. Til laveste invalidepension ydes dog ikke pensionstillæg eller ægteskabstillæg, og børnetillæg ydes kun med halvt beløb.

Forskellen mellem højeste og mellemste invalidepension udgøres således af beløb for erhvervsudygtighed, og gennem dette beløb samt invaliditetsbeløbet sikres der efter forslaget denne gruppe af særligt svært invaliderede adgang til en pension, der er dobbelt så stor som den nuværende, når der ses bort fra tillæggene. Efter foretagne undersøgelser antages det, at godt halvdelen af pensionisterne i alderen 18-60 år eller ca. 35 pct. af de nuværende pensionister vil blive berettiget til at få tilkendt højeste invalidepension.

Også den mellemste invalidepensions niveau forhøjes væsentligt i forhold til det nugældende niveau. Efter forslaget vil de nuværende invalidepensionister ved lovens ikrafttræden automatisk — altså uden ansøgning — blive overført til denne

pension. Forskellen mellem denne pension og det nugældende invalidepensionsniveau udgøres af forskellen mellem invaliditetsbeløbet og invaliditetstillægget, som invaliditetsbeløbet erstatter. Forbedringen udgør således 1.704 kr. årlig for enlige og 2.172 kr. for ægtepar (men dog noget mindre for pensionister, som hidtil har haft pensionen nedsat til $\frac{1}{3}$ -beløbet).

Som nævnt opretholder forslaget de gældende *fradragsregler* for grundbeløbets — og herunder det halve grundbeløbs — vedkommende, medens de nye bestanddele af pensionen — invaliditetsbeløb og beløb for erhvervsudygtighed — efter forslaget ydes uden sådan regulering. Når fradragsreglerne for grundbeløbet — uanset at man graduerer pensionen efter graden af erhvervsevne — foreslås bevaret, hænger det bl. a. sammen med, at systemet må ses i sammenhæng med de tilsvarende fradragsregler for de øvrige førtidspensioner (den „tidlige folkepension“ og enkepensionen samt folkepensionen fra det fyldte 62. år til enlige kvinder og til kvinder gift med invalide- eller folkepensionister).

Dernæst må fremhæves, at det set i sammenhæng med en kommende videregående tillægspensionsordning med eventuel sikring mod invaliditet ikke er uden betydning, at en del af invalidepensionen har regulering for indtægt. Det må nemlig antages at samtidig ydelse af offentlig finansieret invalidepension, der er væsentligt højere end folkepensionen, og af tillægspension vil kunne give for rigelig dækning i forhold til den ved invaliditeten mistede arbejdsfortjeneste. Der vil i så fald blive tale om, at de to pensionsformer i et vist omfang må varieres i forhold til hinanden. Det kan imidlertid vanskeligt tænkes, at der vil kunne ske nedsættelse i den forsikringsmæssige tillægspension, og den fornødne regulering eller aftrapning må derfor antagelig ske i den offentlige pension. Eksempelvis vil forslaget om bibeholdelse af fradragsreglerne for grundbeløbet betyde, at de hårdest ramte invalider har sikkerhed for uden hensyn til andre indtægter at bevare et beløb svarende til summen af invaliditetsbeløbet og beløbet for erhvervsudygtighed eller det samme som den fulde folkepension, der må antages at danne grundlaget under en tillægspensionsordning. Den foreslåede ordning vil herved komme til at svare til den svenske ordning, hvor den højeste ikke-indtægtsregulerede offentlige invalidepension (førtidspension) ligger på alderspensionens niveau.

Som følge af indførelsen af det ikke-indtægtsregulerede invaliditetsbeløb, svarende til halvt grundbeløb, foreslår man at afskaffe den såkaldte *tredeje-*